

OBČINSKA UPRAVA

Glasilo Županske zveze za Slovenijo.

Stev. 9

Mesečna priloga „Domoljubu“.

Leto I.

Organizacija.

OBČNI ZBOR.

Že danes opozarjamo na občni zbor glavnega odbora »Županske zveze«, ki bo v drugi polovici meseca avgusta ali v prvi polovici septembra. Podružnični odbori naj takoj razmišljajo, v čem naj bi se po potrebi morda spremenila društvena pravila, posebno pa, kako naj bi se organizacija sklenila še trdneje. Morebitni nasveti naj se sporoče glavnemu odboru čimprej, da bo mogoče pravočasno pred občnim zborom posvetovati se o njih.

»ŽUPANSKA ZVEZA ZA SLOVENIJO«
v Ljubljani, Jugoslov. tiskarna, II. nadstr.

OBČINAM IN ŽUPANSTVOM!

Znatno število občin in njihovih odborov je sklenilo s pravnoveljavnimi sklepi, da izplačajo večje zneske kot podporo »Županski Zvezi« — glavnemu odboru v Ljubljani. V resnici je tudi že več županstev to podporo izplačalo. Je pa še nekaj občin, za katere vemo, da so sklenile podporo, a je do danes še nismo prejeli. — Vse te prosimo nujno, da nam blagovolijo po odborih naklonjene zneske čimprej nakazati. — Nobena organizacija ni mogoča brez sredstev, tudi ne naša »Županska zveza«, o kateri se pač lahko trdi, da je tekom niti enega leta izvršila ogromno delo s tem, da je s pozitivnim delom zanesla v najširšo javnost z besedo in pisanjem živo zanimanje za upravo občin ne le v gospodarskem oziru, marveč zlasti tudi za njeno samoupravo. In to ščititi, jo ne le ohraniti, temveč še razširiti, je ena izmed poglavitnih nalog »Županske zveze za Slovenijo.« Zato smemo trditi, da je skoro ni organizacije, ki je tako važna in tako nujno potrebna, kakor ravno naša županska zveza. Naj ne bo nobena denarna žrtev za njo preveč! Imen občin-darovalk ne bomo javno navedli. Menimo, da je bolje tako. Naj imajo zavest, da so s tem znatno pripomogle k ojačenju misli za samoupravo, pa tudi k zboljšanju občinske uprave. O prispevkih bo govor na prihodnjem občnem zboru. Darila naj se blagovolijo pošiljati po pošt-nih položnicah na »Hranilnico kmet-skih občin« v Ljubljani, ki jo pri tej priliki kot lasten denarni zavod najtopleje priporoča-mo. Pišite po poštne položnice Županski zvezi!

VSEM PODRUŽNICAM ŽUPANSKE ZVEZE!

Čas dela na polju naj ne bo čas od-mora za delo v organizaciji! Porabite vsa-ko priliko za nabiranje onih zamudnikov,

ki še niso pristopili kot člani, češ da se bo opravilo tudi brez njih. To je popolnoma napačno. Svet se bo sukal — pravijo — tudi brez nas. Res; toda višja moč je, ki suče svet. A vse kar je na njem, je treba, da uravnava življenje tudi po nekom, ki vse vodi, a drugi morajo pri tem sodelovati. Zato je tako neizrečeno važna v vseh podrobnostih izvedena organizacija, pri kateri ne sme manjkati niti eden člen, kakor ne sme manjkati pri verigi. Zato vsi v župansko organizacijo, a vse podružnice na delo! Časi so nad vse resni.

Proračuni krajin šolskih svetov.

Mi smo pred časom zavzeli stališče, da morajo biti proračuni krajin šolskih svetov prav tako razpoloženi občanom na vpogled, kakor občinski proračuni. Na tem stališču stojimo seveda tudi še danes, ker je nezmislno, če bi za eno vrsto javnih proračunov veljali drugi predpisi, kakor za druge vrste. Saj morajo biti razpoloženi s poprejšnjo javno razglasitvijo tudi proračuni in računi kranjskih cestnih okrajnih odborov, zastopov zdravstvenih okrožij, ali na bivšem Štajerskem proračuni in letni računi okrajnih zastopov, za katere ob- stoji sicer poseben zakon, dočim za cestne in zdravstvene zastope veljajo zmiselno do- ložbe občinskega reda.

Govorimo tu v splošnem, ker je v tem oziru praksa v bivšem Štajerskem delu Slovenije glede šolskih proračunov neko- liko različna od one za bivši kranjski del, zlasti pa za bivši del Koroške.

Če nima zakon o šolskem nadzorstvu za Kranjsko z dne 23. X. 1912. dež. zak. št. 66, sicer res nobene posebne določbe, na katero bi se opirala zahteva, da morajo bi- ti javno na vpogled razpoloženi tudi pro- računi krajin šolskih svetov, smo mi pač mnenja, da je zakonodajalec opustil poseb- no določilo v zakonu le vsled tega, ker je smatral to za obsebi umevno in analogno (zmiselno) z določbami občinskega reda. Saj posegajo proračuni krajin šolskih svetov neposredno in naravnost v občinsko gospodarstvo. Če torej navedeni zakon ni- ma izrečnega določila o dolžnosti razpo- ložitve proračunov krajin šolskih svetov, pa s tem še nikakor ni rečeno, da je razpolo- žitev nepostavna ali nepotrebna.

Občina — to je neposredno vsak ob- čin, zlasti pa postavni zastopnik občine, to je občinski odbor — mora imeti pravico do vpogleda v podroben proračun krajnega šolskega sveta. Nezmislno je zahtevati od občine, da bi kar na slepo postavila v svoj proračun vsako, še tako visoko vsoto, ki jo hočejo naprtiti davkoplačevalcem morda

le gotovi šolski činitelji na način, ki se da doseči tudi preko krajin šolskih svetov. Občinski odbor torej takrat, ko rešuje ob- činski proračun in sklepa o pokritju na- vadno ravno zaradi visokih šolskih potreb- ščin visokih izdatkov in o davkih za to po- kritje, z vso pravico lahko zahteva, da se mu predloži tudi podroben proračun kraj- nega šolskega sveta, ne pa da brez vsega vstavi v občinski proračun ono vsoto, ki mu jo diktira okrajni šolski svet, pa če je še tako visoka. — Ker ne tvori šolska občina in njen organ krajni šolski svet davčno- pravne enote, ampak je le občinski odbor oni kompetentni organ, ki ima edini pravi- co skleniti sredstva za pokritje šolskih prispevkov z občinskimi dokladami, je po naravnem razumu vtemeljena zahteva, da dobi tudi vpogled v podrobne postavke šol- skega proračuna. Sicer je res, da so obi- čajno zastopniki občine obenem tudi člani krajnega šolskega sveta in imajo kot taki vpogled v njegov proračun. Kaj pa tam, kjer bi morda le ne bilo v krajnem šolskem sve- tu nobenega občinskega zastopnika? Ali ni morda možnost za to v prihodnje? Zato je treba, da se z vsem povdarkom zahteva pravica občanov do vpogleda v šolske pro- račune in takrat, ko se bo delal nov šolski zakon, sprejme vanj tudi določba o tej pravi- ci in o dolžnosti razpoložitve.

Opozarjamo pa, kar smo tudi poprej že storili, da ima takrat, ko je razpoložen ob- činski proračun, vsak občan pravico zahte- vati vpogled vanj in vlagati pritožbe. Pravi- co ima torej tudi izpodbijati izdatek za šolske potrebščine, a to mu je zopet mogo- če le, če jih pozna v podrobnem. Zato sledi iz tega že po naravnem pravu, da morajo biti proračuni krajin šolskih svetov javni in kot taki podvrženi javni kontroli. A to je zopet mogoče le z javno razpoložitvijo.

Za to govori tudi sledeča zanimivost: V nekem slučaju je izreklo upravno sodi- šče z razsodbo z dne 13. decembra 1899, da »razpoložitev proračuna o šolskih potreb- ščinah v uradnem lokalu krajnega šolske- ga sveta in povabilo všolanih občin k vpogledu ne zadostuje.« Šlo je za ugotovitev proračuna šolskega okoliša, v kojega je bi- lo všolanih več občin, in je bilo treba vro- čiti vsaki občini proračun in porazdelitev stroškov. Navedena razsodba upravnega so- dišča je ne glede na konkreten slučaj važ- na že zato, ker se sploh dotika vprašanja javne razpoložitve tudi proračunov krajin šolskih svetov.

Občinska in gozdna pota

Vprašanje občine L. pri M.: Občina ima več občinskih potov po poljih med nji- vami. Nekateri posestniki pa ta pota odora- vajo oziroma prioravajo k svojim njivam.



Proa Mariborska tovarna mila, Maribor
Domače

„Zlatorog“ - milo

je cenó in izdatno. Gospodinje, segajte pridno po njem!

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

R. BUNC in DRUG

Celje - Ljubljana - Maribor



miši-podgane

stenice-ščurki in vsa gola-

zen mora poginiti ako porablja te
moja najbolja preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 16 K, za podgane
20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ašem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp.
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Kupujem po najvišjih cenah

lipovo cvetje

tršljik, norično perje, korenine in
vsa druga zdravilna zeljčja dalje

suhe jedilne

gobe, fižol i. t. d.

V. H. Rohrmann, sv. Petra n. 27.

VELIKO ZALOGO

poljedelskih strojev in bakrenih kotlov

za žganjekuho

priporoča **FRANC HITI, Ljubljana**

1222

Sv. Martina cesta št. 2.

Ljudska posojilnica

r. z. z o. z. v Ljubljani

obrestuje od 1. julija 1922

dalje hranilne vloge po

4%

MASTIN

primešaj v krmo, angleški krmilni pra-
šek za živino, po pošti 5 zamotkov po
1 kg za 23 Din. Glasom ukaza dež.
vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekar-
narji, trgovci, kramarji, kmetijske in konsumne
zadruge. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN

hrana za dojenčke, za otroke. Krepek
zjutrek za odrasle, daje bolnikom
kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo
se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na
tisoče zahvalnih pism. Po pošti 5 zamotkov
po 1 kg 40 Din.

GARJE

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku
in živalih Naftol-mazilo, ki je brez
duha in ne maže perila. — 1 lonček
za eno osebo po pošti 5 Din. pri

TRNKOCI, lekarna, Ljubljana, Slovenija SMS.

Kupujem zmešane

ženske lase

po najvišjih dnevnih cenah

Štefan Štrmolli, Ljubljana, Pod Trančo 1.

Semensko ajdo

prodaja trdka A. VOLK v Ljubljani, trgovina v
deželnihi pridelki, Resljeva cesta št. 24.

Znižane cene!

Znižane cene!

Modna in manufakturna trgovina

F. & I. Goričar „pri Ivanki“ Ljubljana, Sv. Petra c. 29

priporoča ravnokar došlo veliko izbiro raznega blaga za moške in ženske letne obleke, na
pr.: sukno, kamgarn, volneno, polvolneno blago v najmodernejših barvah, lister, etamin
batist z rožicami, bel in v barvah, delen; najnovejši vzorci za narodne noše, platno; konte-
nina, cvilih, blago za rjuhe in namizne prte, odeje v različnih barvah, robci svileni, delenasti,
zobčkasti. Dalje velika izbira **narejenega blaga lastnega izdelka**: moške srajce, bele in
barvah in drugo perilo za moške in ženske, predpasniki, kambriasti in klotasti, etamin-
bluze, otroške obleke za dečke in deklice, krasne obleke za birmanke, nogavice, ovratniki,
kravate in drugo. Vsakdo naj si ogleda.

Spretnega žagarja iščem za žago
samico v Huđem
grabnu pri Lešah. — Nastop takoj. — Plača po
dogovoru. — Ponudbe na naslov: **VALENTIN**
SVAB, mlinar v Lešah hiš. št. 23, p. Brezje.

BAKRENE KOTLE

po 40 in 60 litrov vsebine, so-
lidno izdelane, ima v zalogi

Metalokemika d. d.



Zagreb,

Strossmayerova
ulica št. 6.

Zahtevajte
ponudbe!

Popolnoma varno naložite svoj denar o

Vzajemni posojilnici v Ljubljani r. z. z o. z.

sedaj poleg nunske cerkve,

1. 1925 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“
Hranilne vloge se obrestujejo po

5%

brez odbitka rentnega in invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **4 1/2 %**

Hranilne vloge vezane na dobo četrta leta po **5 1/4 %**
na dobo pol leta po **5 1/2 %**